

Lauantai 5.7.2014
Iltaseurat 18:30
Anna Laakso o.s. Hietala

Ei mennyt niin kuin Strömsössä.

Viitisen vuotta sitten totesin helsinkiläisen Kirkko ja kaupunki -lehden eräessä haastattelussa, että "Elämä on kohdellut minua lempeästi, ja olen miettinyt miksi. Luulen, että en olisi vielä kestänyt kovia koettelemuksia." Olen monesti sen jälkeen pysähtynyt miettimään kyseistä, vajaa kolmekymppisen valmistumisen kynnyksellä olevan nuoren naisen kommenttia. Mikä olisi se hetki, jolloin ihminen olisi valmis koettelemuksiin? Onko sellaista? Kysytäänkö ihmiseltä itseltään sitä? Ei. Ei kysytty minultakaan, kun asiat eivät mennytkään, niin kuin olin niiden toivonut menevän.

*Pitkin pimeitä polkuja kulkea saan,
enkä matkaani määrää mä tiedä.
Mua varjojen vallat käy valloittamaan,
minut mennessään tahtovat viedä.*

Ei meistä aina näe, kuka on särkynyt ja kuka ehjä. Harva pystyy kulkemaan elämän läpi ilman ihmissuhteiden säröjä tai läheisten menettämistä. Säröjä voi tulla lapsuudesta lähtien, mutta yhtä lailla pimeitä hetkiä voi tulla nuoren ensimmäisistä rakastumisista, tai niistä pettymyksistä, kun toivottu opiskelu- tai työpaikka ei avaudu. Kun ei löydy puolisoa, kun ei saa hartaasti toivottua lasta. Kun sairastuu vakavasti. Kun kokee kiusaamista, syrjintää tai taloudellista ahdinkoa. Kun omat toiveet ja haaveet eivät toteudukaan. Kun ihmissuhteet ja avioliitot särkyvät, kun oma lapsi voi pahoin, tai kun menettää itselleen rakkaan ihmisen. Joskus ihminen ajautuu syvempiin vesiin pikkuhiljaa, itse oikein huomaamattakaan. Joskus taas yksi hetki voi muuttaa kaiken.

*Tuskin valaisee aamulla aurinkokaan,
tuskin puhaltaa lempeät tuulet.
Minun toivoni kuollut on,
lohduttamaan eivät pysty nuo vaienneet huulet.*

Nuo riimit ovat Jaakko Löytyn sanoittamasta kappaleesta Toisen päivän iltana. Kirkossa käsitellään useimmiten pitkänperjantain surua ja kolmannen päivän ylösnousemusta, mutta vähemmälle huomiolle jää toisen päivän illan murhe ja varjojen vallat, joita opetuslapset joutuivat kokemaan. Heillä ei ollut tietoa seuraavan aamun ihmeestä, eikä uskoa valoisampaan huomiseen. Elämä ja toivo näytti menetetyltä.

*Kuka lohduttais murheista mieltä?
Lohduttais sanoen:
Miksi etsit sä elämää sieltä,
joukosta kuolleitten?*

Koen voimakkaasti Löytyn kappaleen kaksimerkityksellisyyden. Kun ihminen ajautuu tarpeeksi kauas tutulta kotipolulta, hän huomaa olevansa täysin eksyksissä, eikä enää oikeastaan tiedä matkansa määrää. Tällöin elämän merkityksellisyyden löytäminen voi löytyä aivan vääristä suunnista, aivan väärillä valinnoilla. Voi, kun silloin joku lohduttaisi: Miksi etsit sä elämää sieltä, joukosta kuolleitten? Ja voi, kun silloin osaisi rukoilla: Pelkään päivää tulevaa – tule, Kristus, huomiseenkin, kaikkeen, mitä teenkin.

3-vuotiaana istuskelin tuossa lähinurmikolla ehkä suurimpina murheinani takamusta pistelevä nurmikko ja tinkiä tekevät isotveljet. Nyt kolmientymmenien käytyjen herättäjäjuhlien jälkeen olen taas tällä samalla kentällä. Paljon on vettä virrannut Vantaassa, ja vähän enemmän Lapuanjoessa sen jälkeen. Mitä vanhemmaksi ihminen tulee, sen enemmän hän taakkoja harteillaan kantaa. Eivät ne välttämättä ulospäin näy, eivätkä ne välttämättä määritä elämänlaatua. Mutta montako kipeää asiaa elämässään meistä jokainen kantaa? Ja vaikka elämä onnellista ja tasapainoista olisikin, pitää menneisyyden haamut ja taakat hyväksyä ja niiden kanssa elää.

Psalmissa 139 sanotaan: *”Sinun silmäsi näkivät minut jo idullani, sinun kirjaasi on kaikki kirjoitettu. Ennen kuin olin elänyt päivääkään, olivat kaikki päiväni jo luodut. Kuinka ylivertaisia ovatkaan sinun suunnitelmasi, Jumala, kuinka valtava onkaan niiden määrä! Jos yritän niitä laskea, niitä on enemmän kuin on hiekanjyviä. Minä lopetan, mutta tiedän: sinä olet kanssani.”*

Miten tämän kauniin psalmitekstin voisi uskoa silloin, kun elämä ei mene niin kuin haluaisi? Kun löytää itsensä vääristä paikoista ja syyttää itseään vääristä valinnoista. Jotenkin pitäisi pystyä uskomaan, että kaikki tapahtunut on osa suunnitelmaa, osa Jumalan suurempaa suunnitelmaa. Kipeiden hetkien lomasta Jumala voi johdatella sellaisille uusille reiteille, joita ei itse uskonut edes olevan.

*Kuka näyttäisi haudan, joka tyhjänä ois,
kuka kertois: hän kuoleman voittaa?
Kuka kuivaisi kyyneleet, pyyhkisi pois
kaikki murheeni, aamu kun koittaa?*

Rikkinäiselle pääsiäisen riemu voi olla raastavaa. Ei maailma kirkastu aina kolmannen päivän aamuna, vaan uutta toivoa joutuu usein odottamaan. Ei ole odottamassa enkeliä, joka vierittäisi raskaan kiven pois ja näyttäisi tyhjän haudan. Kuitenkin, ylösnousemuksen iloa ei olisi ilman tuskaa ja kärsimystä. Miksi jonkin asian piti tapahtua? Vastaus ei selviä ehkä nyt, jos koskaan. Silti pimeimpinäkin hetkinä meillä on lupa odottaa toivon valoa, joka jossain vaiheessa pilkahtaa.

Ennemmin tai myöhemmin.